

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ, УКРАЇНА

Лобойченко В.М., канд. хім., наук., с.н.с.,

Груздова В.О., студ.

Національний університет цивільного захисту України

Діяльність антропогенного фактору на сьогодні є важливою складовою функціонування навколишнього середовища. Вплив людини на гідросферу, літосферу та атмосферу спричиняє порушення природних екосистем та є несприятливим чинником для задовільної життєдіяльності багатьох живих організмів. З іншого боку, зростання в довкіллі штучних хімічних речовин незадовільно впливає на якість життя та здоров'я самої людини. Одним з основних негативних факторів при цьому виступає вживання харчової продукції, що містить барвники, добавки, генномодифіковані компоненти тощо. Дилема між потребами людини та необхідністю мінімалізації порушення довкілля вирішилась з появою концепції органічного виробництва сільгосппродукції, яке виступає розумним компромісом між антропогенною діяльністю та задовільним функціонуванням природних екосистем.

Європейський ринок органічної продукції регулюється такими основними документами як Постанова Ради ЄС № 834/2007 стосовно органічного виробництва і маркування органічних продуктів, Регламент Комісії ЄС №889/2008, Регламент Комісії ЄС №1235/2008. Їх положення імплементовано в Україні у вигляді Закону «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» (2014 р.), «Детальних правил виробництва органічної продукції (сировини) рослинного походження» (2016 р.) та низки інших нормативних документів. На сьогодні в Україні діють близько 400 сертифікованих органічних виробництв.

Згідно чинного законодавства, органічне виробництво сільгосппродукції рослинного походження, зокрема, передбачає врахування місцевого або регіонального екологічного стану територій, відновлення родючості ґрунтів та збереження довкілля, що також є складовими забезпечення екологічної безпеки даної території.

Харківська область є потужним аграрно-промисловим регіоном. Наявність значної кількості черноземів зумовлює їх інтенсивне використання у якості сільгоспугідь, а нераціональне землекористування, характерне останнім часом для більшості традиційних сільгоспвиробництв, сприяє швидкому їх виснаженню та порушенню прилеглих природних екосистем.

Метою даної роботи є аналітичне та експериментальне дослідження діяльності сільгоспідприємств як можливих потенційних виробників органічної продукції рослинного походження на прикладі одного з агровиробників Харківської області.

Аналітичне дослідження діяльності агровиробника відповідно до чинної нормативної документації щодо виробництва органічної продукції рослинного походження виявило її невідповідність окремим пунктам як внаслідок недосконалості самого законодавства, так і за результатами роботи самого підприємства.

Експериментальне дослідження якості ґрунтів сільгоспугідь за параметром мінералізації водних витяжок виявило значну розбіжність між ґрунтами, в які внесено мінеральні або органічні добрива за умови їх засівання різними та подібними рослинними культурами (розбіг значень параметру мінералізації коливається від 7 мг/л до 142 мг/л).

Показана виснаженість ґрунтів низкою вирощуваних культур при використанні азотних мінеральних добрив. Внесення органічних добрив забезпечує наявність значної кількості поживних речовин в ґрунті навіть за умови вирощування культур, що є для нього виснажливими. Відмічено, що забезпечення задовільного стану екологічної безпеки Харківської області є, в тому числі, результатом сумісних процесів як на державному рівні - удосконалення законодавства, так на місцевому рівні - відмова досліджуваного агропідприємства від використання азотних мінеральних добрив для подальшого його повного переходу до сертифікованого органічного виробництва продукції рослинного походження.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ**

Український проект
бізнес-розвитку
плодоовочівництва,
ЗІКЦ «Агро-Таврія»

Кафедра харчових
технологій та готельно-
ресторанної справи

**АГРОЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ
ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ
ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
7-8 червня 2018 р.**

Мелітополь-Кирилівка 2018

УДК [631.56+631.95](072)

*Друкується за рішенням Вченої ради
Таврійського державного агротехнологічного університету
(протокол № 11 від 26.06.2018 р.)*

А-26 Агроекологічні аспекти виробництва та переробки продукції сільського господарства : матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Мелітополь-Кирилівка: ТДАТУ, 2018. – 88 с.

У збірнику опубліковано матеріали доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Агроекологічні аспекти виробництва та переробки продукції сільського господарства». Розглянуто результати досліджень у галузі рослинництва, плодоовочівництва та винограду, безпеки виробничих процесів.

**Науковий комітет конференції за зміст матеріалів доповідей
відповідальності не несе.**

УДК [631.56+631.95](072)

© Таврійський державний
агротехнологічний університет,
2018

©Український проект бізнес-
розвитку плодоовочівництва,
ЗІКЦ «Агро-Таврія»

СЕКЦІЯ 4.		
Вимоги безпечності сільськогосподарської сировини та готової продукції.		
Бочарова О.В., Решта С.П., Данилова О.І., Якимова Д.М.	ВИЗНАЧЕННЯ АУТЕНТИЧНОСТІ СОКІВ, ЯКІ МІСТЯТЬ АНТОЦΙΑНИ	63
Каращук Г.В., Шеврдеєва І.С.	ВИМОГИ ЩОДО БЕЗПЕЧНОСТІ НАСІННЯ СОНЯШНИКУ ЯК ПРОДОВОЛЬЧОЇ СИРОВИНИ	64
Лопотан І.В., Пилипенко Л.М., Данилова О.І.	НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В ВИЗНАЧЕННІ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	65
Розбицька Т.В., Сухенко В.Ю.	СІМ АКСІОМ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ В ГАЛУЗІ БЕЗПЕКИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	66
Тарусова Н.В., Кущенко М.В.	ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЯКОСТІ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ У ТОРГІВЕЛЬНІЙ МЕРЕЖІ МІСТА МЕЛІТОПОЛЯ	67
СЕКЦІЯ 5.		
Екологічні аспекти сільськогосподарського виробництва		
Даценко Л.М., Ангеловська А.О.	ЕКОЛОГО-ГЕОМОРФОЛОГІЧНІ УМОВИ ПІВНІЧНО- ЗАХІДНОГО ПРИАЗОВ'Я	69
Лисенко В.І., Чебанова Ю.В.	ДЕГУМІФІКАЦІЯ ЯК ПРОЯВ НЕСПРИЯТЛИВИХ ПРОЦЕСІВ У МЕЖАХ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	70
Лобойченко В.М., Груздова В.О.	ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ, УКРАЇНА	71
Медведєва Н.А., Левицький М.А.	ЕНЕРГОМЕНЕДЖМЕНТ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА В ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННІ	72
Щербина В.В.	СОПРЯЖЕНОСТЬ ВОДОРΟΣЛЕЙ ВИДА CHLOROCOCCUM CHLOROCOCCOIDES С ДРУГИМИ ВИДАМИ АЛЬГОСООБЩЕСТВА ОРОШАЕМОЙ ПАШНИ ПО ПОКАЗАТЕЛЯМ КАЧЕСТВЕННОГО КОЕФФИЦИЕНТА КОРРЕЛЯЦІЇ БРАВЕ-ПІРСОНА	73
СЕКЦІЯ 6.		
Безпека виробничих процесів		
Бєляк П.О.	ВЗРИВИ НА БАЗАХ, СКЛАДАХ ТА АРСЕНАЛАХ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ. ПРИЧИНИ В ХАЛАТНОСТІ, ЧИ ПОРУШЕННЯ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ ПРИ ЗБЕРІГАННІ, ТРАНСПОРТУВАННІ ТА УТІЛІЗАЦІЇ БОСПРИПАСІВ?	75
Войналович О.В., Петров В.В.	ПРАЦЕОХОРОННІ ПРОБЛЕМИ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ	76
Володченкова Н.В., Хіврич О.В.	КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД УПЕРЕДЖЕННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ СИТУАЦІЙ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	77
Гранкіна О.В.	СУЧАСНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ РИЗИКУ ОСНОВНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО ОБЛАДНАННЯ ХАРЧОВИХ ТА ПЕРЕРОБНИХ ВИРОБНИЦТВ	78
Зоря М.В., Свтушенко Г.О.	УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	79
Evtushenko O., Siryk A.	USE OF DECISION-MAKING SUPPORT SYSTEM IN INFORMATION-ANALYTICAL SYSTEMS FOR THE MANAGEMENT OF LABOUR PROTECTION IN MODERN ENTERPRISES	80